

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Črnogorci in mir.

Iz Carigrada se poroča, da je pogajanje in dogovarjanje s Črnogorci zaradi miru uže „težavno“ postale, da se obe stranki, črnogorska in turška, ne moreti porazumeti, da Črnogorci terjajo več, nego hote Turki dati. — To smo pričakovali. In pričakujemo še celo več, namreč, da Črnogora sploh miru sklenila ne bode, temveč po 21. marcu, ko izteče podaljšano premirje, bode vojevala kot zaveznica Rusije še na dalje zoper ljutelega sovražnika Slovanstva. Položaj Črnogore je namreč ves drug, nego položaj Srbije. Rusija je morala ali hotela Avstriji za ljubo Srbiji svetovati, naj zdaj odstopi; Črnogori pa tega svetovati nij treba. Na Črnogoro so „neki“ Avstrijci in Magjari uže menj ljubosumni glede snovanja močnejše slovanske države, nego na bližnjo Srbijo. Poleg tega pa terja Črnogora na jugu take zemlje, katere Avstrija prav lahko pogreša; a Avstrija ne more za dolgo pogrešati zgorenje Bosne in zgorenje Hercegovine, ker sta ti deželi zahrbtni plodoviti zemlji nerodovitnej a za pomorstvo važnej Dalmaciji. Kaj je in čemu je Avstriji dolga suha zaplata ob morji, Dalmacija imenovana, če onih zahrbtnih dežel ne pridobi? A Črnogorcem prav lahko pusti, da se v dolnej Hercegovini in celo v Albaniji razširijo, ker živeti imajo menda pravico tako, kot vsak prvi narod tega sveta. Obzirov torej Rusija zaradi Črnogore nema istih, kakor zaradi Srbije. Ko bi bila miru tudi za Črnogoro želela, šli bi bili črnogorski poslanički uže prej v Carigrad, a ne še le kasno po drugem uže izteklem obroku premirja. Zatorej menimo, da je mir s Črnogorci le po-

tem mogoč, če porta vse terjatve Črnogore (da jej da okraja Nikšič in Piva in vse kar so Črnogorci zaseli, pa še luko Spuž in tako dohod do morja). Če pa to dovoli, potem dovoli lahko brez boja vse ruske terjatve. Ker dosedaj na pritiskanje vse Evrope nij obzirajemala na želje Rusije, temuč vojsko ob Donavi zbrala, upajmo, da bode hrabri Črnogorski sokol veren drug v poslednjem boju s Turčinom in to Bog daj.

Vojska Angležev proti Rusiji.

Angleška se pripravlja tudi na vojsko zoper Rusijo, če se iz orientálnih bojev, začne občna vojna. Iz Bombaja ima „N. Fr. Presse“ dopis, ki poroča to-le iz angleške Azije:

„Vojaška pripravlanja se pridno nadaljujejo. Nespametno bi bilo misliti, da bi se to godilo več mesecev brez pravega cilja; da se to uže tako dolgo godi, in da se namen, zakaj se oborožuje, tako na skrivnem drži, vse to kaže, da se kaj važnejšega namerava, nego-li sama ekspedicija na mejo. Ako se smemo nadejati, da se bode taka britska armada postavila na bok napredujoče ruske vojske, kakoršna je dostojna za veliko indijsko državo, potem upamo, da je bila slovesnost na novega leta dan (proglášenje angleške kraljice za cesarico Indije. Ur.) začetek res cesarske politike. Dopisnik „N. Fr. Presse“ piše dalje: „Uzroke imam, da verujem, da je utrjeni ruski ostrog na Kavkazu predmet diplomatične in vojaške akcije indijske vlade in da se smemo nadejati iznenadujočega vspeha iz razgovarjanja prvega ministra z afganskim vladarjem. Emir pripravlja zdaj svoj narod k svetemu boju in objavlja stavke iz korana, ki zamorejo njegov plan pospeševati. Angleški vladi so dobro znana

ruska kovarstva v Teheranu, Kabulu in Heratu in jih bode zaprečila z odločilnim udarcem. Prvi važni in previdni korak v tej zadevi je posedenje Kelata in Krete. Drugi korak bode še bolj energičen. Tukajšnji časnik pravi: Telegram, ki javlja, da sta še dva druga polka dobila povelje, da imata za odmarširanje pripravljena biti, kaže jasno, kaj pomeni oficijalno obznanilo, da so se za slučaj evropske vojske vojne čete koncentrirale v Raval-Pindiju. Indijska vlada je čakala, da se razvidi, da mora Rusija vojevati, — zdaj pak se akcija začne.“

Torej Anglež zbira divjake po Aziji, da bi jih, če bode mogel, naščuval zoper evropske kristijane in da bi z njimi pomagal divjemu Turku še dalje zatirati krščenega Slovana.

En kapitel ogersko-štajerske zgodovine

spisan za zagrebško akademičko mladež.

Slučajno mi v roke dojde: „Otvoreno pismo na gosp. prof. Majkova od hrvatske akademičke mladeži“. — Nijsem svojim očem verjel, ko to izjavo prečitam zopet in prečitam. Kje so se ti ljudje povesti učili?

Kot štajerski Slovenec moram tej mladeži en kapitel iz zgodovine štajerske dežele čitati. — V omenjenem pismu stoji: „Medju naslovi još našega kralja Bele IV. naći ćete i onaj vojvode Štajerskoga; naći ćete u diplomaturii Ilyrie, da naš ban, kao takov bijaše satnik Štajerske, i da su k njemu na sud dolazili ljudi tja iz Admonta. U ugovoru mira medju našim kraljem Stjepanom V. i medju Otokarom kraljem Češke od godine 1271 naći ćete da kralj Stjepan odreče se

Listek.

Iz Kranja v Weidenau.

(Potopisna črtica.)

Meni nikoli nij bilo veliko na tem ležeče, potovati po raznih deželah ljudi in šege izpoznavat, čeravno je to koristna reč; samo v Lipsijo ali Berlin bi bil rad prišel za dve leti, da bi si bil tam več znanosti pridobil, s katerimi bi potem mogel svojej milej domovini koristiti. Uže po svojej naravi nijsem za potovanje. Goethe in Schiller sta v tem jako različna značaja: Schiller nikoli nij videl Italije, pa je vendar nemški klasik, za Goetheja in za njegov realističen značaj pa je bilo potrebno, da so zunanje razmere nanj uplivale; idealistu Schillerju tega nij trebalo. Jaz sem tudi idealist in ta značaj bi me sposobnega storil, da v mirnem kotiču mirno delujem.

Za potovanje je pa treba tudi denarja, in nepotrebnega denarja nikoli nijsem imel:

tedaj mi nij za potovanje. Dalje sem tudi bolj boječe narave in bojzljivi ljudje nijso radi mej tujci. Pa vendar sem šel na pot. Teško sem se ločil od južnih dežel in to tim težje, ker sem videl zadnji večer pred odhodom iz Kranja, kako so mi udani dragi prijatelji.

Če se vojaki ali dijaki na pot podajo, rado dežuje; ker si mislim, da sem jaz tudi vojak ali dijak, sem se pomiril zaradi tega sitnega spremstva. Ker je moja omrela uže precej ostarela in ker bi se s staro šaro ne bil rad prikazal v severnej Avstriji, si opravičim novo omrelo v belej Ljubljani. Obiskal sem pri odhodu nekatere znanca, izmed katerih se jeden nij hotel oglasiti, ko sem potrkal na njegove duri; mislil je morda, da bi ne bilo — varno v mojej družbi. Čudili so se vsi, da se tako tih in miren človek, kakor sem jaz, poda na tako dolg pot. V Mariboru sem se vstavil: tam blizu stanujejo moji dragi roditelji, tam imam mnogo prijateljev,

ki so se zbrali na večer v pondeljek 19. febr. v čitalnici; pomenkovali smo se mnogo o slabem času, kajti vsak ve, da narodno gospodarstvena kriza tare skoraj vse evropske dežele, izvzemši Francijo; pomenkovali smo se tudi o slabem vremenu in sicer tako živo, da sem svojo, v Ljubljani kupljeno omrelo nekje pozabil. Drugi dan pri odhodu so mi mati nekaj klobas v žepu stisnili in jeden prijatelj mi je dve butelji najboljšega Ljutomerčana v mavho porinil, rekši: „Krepčaj se!“ Ker so mi žepi preveč nabiti bili, sem v vagonu jedno buteljo in nekaj jedila v kot na klop položil in začel premišljevati — o minljivosti posvetnih reči.

Urno smo drdrali proti mrzlemu Seme ringu. Tam sem hotel planiti na buteljo, pa oj! bila je celo lehka; videl sem, da je bila spodej počila; morda sem jo prelubeznjivo stiskal na steno. Ostalo je morda samo še za osminko litra; moji prijatelji vedo, da v krčmi navadno zabtevam osminko. Osoda je

svakomu pravu i postupku, koje scienijaše, da imadjaše u vojvodinah Štajerske, Koruške i gospodštinah Kranjske, Marke —.

Iz tega historičnega faktuma sklepa menda hrvatska akademička mladež, da kraljevina hrvatska ima pravo na Štajersko, in da „velika Hrvatska“ mora, kadar bode dr. Ante Starčević veliki kancelar kralja „velike Hrvatske,“ segati do Semeringa in do virov Drave.

Poglejmo si, kako se je oni historični faktum vršil.

Štajerska je bila samostalna država pod vladarstvom zadnjega Babenbergovca Friderika, ki ima priimek: der Streitbare. Njegove borbe z Bohemci, Mongoli in z Ogri so znane. V bitvi pri Neustadtu 15. junija 1246 je Friderik padel, in z njim se je končalo možko koleno Babenbergovcev.

Ker je Fridrik le dve sestri: Margareto, vdovo kralja Henrika VII., in Konstancijo, mejno grofico Mišenskega, in jedno netjakinjo, hčer svojega prvlje umrvega brata: Henrika grozovitega, zapustil, in ker so te po nemškem fevdnem pravu same mogle kot alodialne naslednice na zaklad, ne pa na deželo segniti, tako ste vojvodstvi: Avstrija in Štajerska postale fevda rimsko-nemškega cesarstva (Reichslehen), in rimsko-nemški cesar Fridrik II. je takoj poslal Otona Ebersteinskega v te vojvodine, da jih vzame v posestvo v imenu rimsko-nemške države.

Pozneje je poslal goriškega grofa Meinharda na Štajersko, imenoval ga svojim namestnikom, in je v posebnem pismu od leta 1237 potrdil svoboščine Štajercev. Vendar cesar umrje leta 1250, in z njegovo smrtjo izgine tudi oblast Meinhartova. V testamentu je cesar svojemu vnuku Frideriku, sinu Henrika VII. Avstrijo in Štajersko oporočil, a mladi Fridrik umrje, zavdan leta 1151. Friderikov sin, nemški kralj Konrad VI. je potoval v Italijo, ne vredivši zadev Štajerske. Tudi ta je bil, v Lavellu, le še 26 let star, zavdan. Štajerska zdaj nij imela nobenega gospoda, vladalje čas sile in pestne pravice. Avstrijci so si izvolili Otokarja, kralja bohemskega za svojega gospodarja, Štajerci pa nijso hoteli več z Avstrijanci združeni biti, temuč samostalni, in so si želeli Henrika, naj mlajšega sina hercega Otona Bavarske za svojega vojvoda.

Ta je bil pri volji ponudbo sprejeti, in

šel na Ogersko, da posluša svet svojega testa-kralja Ogerskega Bele IV. Kralj Bela IV. pa bi bil sam rad Štajersko dobil, je svojega zeta za nos vodil, in skrivoma mej tem s nekaterimi štajerskimi plemenitaši obravnaval, pri katerih obravnavah je denar in obljube naj večje uplive imel. Plemenitaši izvolijo Belovega sina: princa Štefana za vojvoda Štajerske. Ker se je Otokar, kralj bohemski bil z Margareto, sestro zadnjega Babenbergovca oženil, je trdil, da on ima pravico na posestvo Štajerske, in ga je tudi severna stran z novomeškim okrožjem kot vojvoda Štajerske priznala. Zdaj je imel mej Otokarovo in Belovo pravico meč odločiti. Ogri so začeli pleniti po Bohemskem in Moravskem, ali Otokar in njegovi podvrženci so Ogre iz Štajerske izpodili (leta 1253.) Papežev poslanec je začel posredovati, in za mir govoriti, po kojem bi Štajerska zemlja na desnem bregu Mure pripadla k Ogerske, vsa zemlja zunaj semerinškega pogorja do Bavarske pa kralji Otokaru, kateri bi se še zraven tega moral odpovedati naslovu štajerskega vojvoda. Ogerski kralj Bela IV. vzame takoj Štajersko v posestvo, in je postavil mesto svojega mladega sina — zagrebškega grofa Štefana za namestnika v Gradci.

Zdaj si malo pogledajmo tega zagrebškega grofa, ki je ob enem bil ban Dalmacije. On je v družbi s Katoldom Lindavskim tlačil Štajersko, nakladal davek za davkom, in ko se je ljudstvo pritoževalo, sta se ta ptiča rogovala rekši: saj je ogerski kralj Bela Štajersko kupil. Napuh, sebičnost in barbarska njegova strogost je plemenščino in ljudstvo štajersko tako razljutilo, da je vojvoda Štefan, sin kralja Bele, sam mogel v Gradec priti, in svojega namestnika: Stephanum, ducem Zagrabiæ, et Banum Dalmatiæ spametovati. Takrat so tudi cerkvene zadeve na Štajerskem bile žalostne. Sekovski škof Ulrik I. je bil imenovan višjim škofom salzburžkim namesto vrženega višjega škofa salzburžkega Filipa. Med obema je nastala vojska, in da je mogel škof Ulrik vojskovati, je zastavil mesto Ptuj vojvodi Štefanu, to je sinu kralja ogerske Bele.

Takrat se je tudi zgodilo, da so admontski minihi bili zapleteni v nemile pravde. Stefanus „dux Zagrabiæ in capitaneus Ily-

riæ“, je pravdo razsodil na korist admontskih Benediktincev, zato ga admontske listine imenujejo: „Stephanus dux Zagrabiæ, capitaneus Ilyriæ gloriosus“. Celo pravdo zna vam ex originalibus razjasniti g. predstojnik historičnega semenišča na vašem vseučilišču. Bilo je to leta 1256. Vojvoda Štefan je mogel svojega namestnika v Zagreb nazaj poslati, taka razjarenost je vladala na Štajerskem proti temu nepoštenemu možu. Leta 1257 se je zopet na Štajersko pritepel, in v novič stiskaval ubege prebivalce.

Ogri se nijso znali Štajercem prikupiti, zato je njihovo gospodstvo samo 6 let trpelo. Ko je Štefan, grof zagrebški hotel jednega viteza z orožjem pokoriti, vzdignil se je Hartnid Ptujski, in vsi vitezi dravske doline, in so zagrebškega grofa Štefana — „ducem gloriosum“ zopet spodili. To je bilo leta 1258. Da se nad to nepokorščino meščuje, je princ Štefan, z denarjem napravljeni vojvoda štajerski, sin „vašega“ kralja Bela IV. prišel z veliko vojsko v Štajersko, premagal Ptuj in si to mesto postavil za svojo rezidencijo. Ali razdor nij se s tem poravnal, ogerski plemenitaši so plenili štajerske samostane, da je papež sam mogel „vašemu“ kralji Beli IV. svarilno pismo pisati zaradi grozovitostij in ropanja, katera so ti neplemeniti plemiči doprinašali. Skrivna zarota se je napravila po vsej Štajerski in po brzoposlih ste se vladarstvo in pokornost ponudile bohemskemu kralji Otokaru, in ko je ta pomoč obljubil, se je vzdignilo v mesecu decembru 1259 vse ljudstvo in je Ogri iz Štajerske iztiralo. Po bitvi pri Kroissenbrunn, v kateri so Ogri bili popolnem potolčeni, so se tudi mogli Štajerskej odreči. To je ona epizoda iz štajerske zgodovine, iz katere hoče zagrebška akademiška mladež kapital delati, in prof. Majkovo dokazati, da tudi Štajerska spada k „velikej“ Hrvatskej. Pri priliki zopet drug kapitel

Davorin Terstenjak,
bivši učenec Zagrebške akademije.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. marča.

V državem zboru je tirolski poslanec baron Seifertiz mandat izgubil, ker ga k sejam na Dunaj nij bilo in se nij dovelj opravičil. — Poslanec demokrat Kronawetter je drastično resnično popisal ustavoverne

morda mislila: „Bodi zmeren.“ Poplaknil sem ostale kapljice, nekaj sušine prigriznil in se mirno do Dunaja dalje vozil.

Na Dunajski liniji se mi je zopet nezgoda pripetila. Vsi fijakerji so smeli mirno se v mesto peljati, samo mojega so vstavili, mojo mavho in škrinjo in moje žepe na levi strani preiskavali; nikoli se mi še to nij pripetilo; morda sem se ljudem uže po obrazu „nevaren“ zdel. Ko so v mojej škrinji pririli do dna in neko škatljo zapazili, so povpraševali po njenej znotranjosti! Pokazal sem citre in se ponudil, da takoj na ulici zaigram: „Hej Slovani.“ Za to pa nijso marali. Pripelem se v „Hotel zum rothen Hahn“ na Landstrasse, se nekoliko posnažim in naravnost k g. prof. Š. grem in mu povem, da potujem v severne dežele. Da, dragi znanec, starejši kolega je rekel na konci mojega govora: „Dragi brate!“ Zvedel sem pri tej priložnosti tudi, kje se nahaja Petersburški Sanskrit-Wörterbuch iz Cafove zapuščine, po ka-

terem moja duša tak uže dolgo hrepeni; pa karati moram mojega prijatelja na tujem, kateri na moja dotična vprašanja nič nij odgovoril. Slovenski rodoljubi so mej soboj lahko uljudni.

Drugi dan sem imel važna pota. Frak sem si izposodil, cilinder pa sem kupil ravno takega, kakor ga imaš ti, dragi prijatelj A. v Kranji. Prvi cilinder sem si opravil v sedmi šoli v Mariboru, ko sem postal „nobel“ študent, ko sem smel v kavarne in gostivne zahajati. Kamorkoli sem v javne lokale prišel, sem stoleciral mimo ogledala. Tudi sedaj mi še prav dobro stoji; spodobi se tudi, da profesor cilinder nosi, kajti takrat je bolj učen. Ko sem si cilinder kupil, je začelo deževati; moral sem si tedaj novo omrelo kupiti, kajti tega vendar ne morem pustiti, da se mi nov cilinder zmoči.

Osoda mi je bila tako ugodna, da sem v sredo, 21. febr., v družbo več dragih mi prijateljev prišel; videl sem gosp. F. . . . sa, ki

bo od svoje privatne pedagogike v kratkem imel 30.000 gold.; govoril sem s gosp. dr. T. . . . jem, ki je prehodivši mnogo sveta, na moje veliko veselje melanholijo opustil; gospodje dr. B. . . . k, dr. V. K., dr. G. . . . k so bili tudi v našem društvu. Nazadnje smo šli v Leopoldstadt in slučajno v malo gledišče Olymp prišli, kjer smo mnogo pevajočih in plesajočih bogov in boginj videli. Dragi prijatelji so storili vse, da bi me razvedrili. Sladki spanec je storil konec našemu veselju.

Drugi dan ob 8ih me sprejme severna železnica. Prva štacija na Moravskem je bila kaj okusno olepšana; mislil sem, da so Moravci meni na čast to storili, češ, da vedo, da grem na sever. Ker pa mene nihče pozdravil nij, je to brž ko ne drugemu veljalo. Ko se je Ciceron enkrat vračal iz Sicilije domov in ko ga je nekdo vprašal, odkod da pride, je zarežal nad radovednežem: „Saj vsi Rimljani vedo, da prihajam iz Sicilije.“ Naj

večine denarno gospodarstvo. Iz tega govora hočemo še več posneti.

Magjarski listi uže popuščajo zdaj svoje turške simpatije vedno na beli dan vlačiti. Oni so menda nekoliko izprevideli, da drugi narodi v monarhiji niso bili pri volji magjarskim pustolovcem za ljubo Turkom na pomoč hiteti zoper Ruse in južno-slovanske kristijane. Le neki naši nemškutarji so še zmirom Turki.

Vnanje države.

Iz **Ruskega** taborja se čujejo še vedno vojevite reči, če prav neki listi iz Berlina in Pešte sanjajo, da je še mir mogoč ali celo verjeten. Iz Jase se poroča, da so tam uže ruski štabni oficirji prisli in pravili, da ruska rojska kmalu pride za njimi. Iz Odese se javlja, da je Rusija sklenila 150 milijonov rubljev v inostranstvu na posodbo vzeti. Aprila uže se bode 50 milijonov emitiralo. — Iz Peterburga se glasi telegram: Neutralnost Avstrije je gotova. Prav! Velikanska večina avstrijskega prebivalstva posebao pa mi 16 milijonov Slovanov želimo tega. Ali z Rusijo, ali pa nič; proti Rusiji nas Bog obvaruj!

Srbski knez proglašja svojemu narodu, da je mir s Turki sklenil. V tem proglasu se pravi, da razmere Srbije nasproti porti ostanejo iste, kakor pred vojsko. Do 12. marca Turki zapuste srbsko zemljo, a Srbi turško. V mirnem delu in bratovski ljubezni naj se nove moči nabirajo za napredek naroda. — Moratorij je podaljšan do 1. junija.

Rumenski minister Sturdza je baje zato moral te dni odstopiti, ker je ruski generalni konzul to zahteval. Sturdza je namreč glava Rusom protivne stranke.

Hayes je bil kot predsednik **amerikanske** republike zjedinjenih držav instaliran. Izdal je poslanje, v katerem svoja načela razvija in dobro upravo obeta ter svoboda vsem zmernim in patrijotičnim državljanom. „Mnogo nesrečnih nasledkov revolucije južnih držav nij še odpravljenih,“ pravi.

Domače stvari.

— (Ljubljanski občinski mestni zbor) je imel 6. t. m. sejo. Predno se je prešlo na dnevni red, predlagal je dr. Schrey nujni predlog, naj mestni zbor peticijo do ministerstva naredi, da zahteva pri obeh zbornicah naknadni kredit za zidanje učiteljskega izobraževališča v Ljubljani, kjer je tega zidanja tem bolj treba, ker so delavci v denašnjih časih zaslužka potrebni. Govornik našteva, kako vlada za vse provincije in mesta skrbi, naj torej še za nas. V imenu narodne stranke je ta predlog podpiral tudi m.

se mi tedaj ne zameri, da sem tudi jaz mislil, da je moja pot vsem znana.

Četrte ure pred štacijo Schönbrunn je nek železniški čuvaj tako dolgo lamentoval, da je moral Luka Matija vstaviti se. Ozmerjal je konduktorja, zakaj da tako hitro vozi za tovornim vlakom, da bi ga lahko butnil v hrbet. Počakali smo 10 minut. Kdo mi more zameriti, da sem mislil, da je zarad mene tako hitro vozil: nujno potrebujejo tam na severu učiteljsko moč.

Popotniki, ki so se podali na Poljsko, so ostali v svojih vozovih, mi Šlezaki smo prestopili in smo pri 4 štacijah mimo drdrajoči ob 6ih v Tropavo prišli. Prenočil sem pri „Rimskem carju“. Naročil sem hišni, naj mi ob 6ih zjutraj voz priskrbi, da se popeljem dalje. Res me privleče voznik na centralni kolodvor, ko ravno hlaŕon odide. Morda sem se jej premalo prikupil, ali kaj, da je vse tako pozno preskrbela. Odpeljal sem se potem ob dveh, sem ob 4ih v Jägerndorfu moral zopet v drugi vagon vstopiti, ki me je ob 6ih v

odbornik Jurčič naglaševaje, da država za našo deželo in naše mesto prav po mačehovsko skrbi, pač pa drugim, zlasti nemškim deželam voliko trosi; tako na primer je v Reichenburgu vlada zidala drago višjo obrtniško šolo, ki pa ima le 7 učencev, mej, tem ko bi se pri nas učencev ne manjkalo, ali šole nij. Isto tako centralna vlada plačuje za tirosko univerzo toliko, da jo jeden medicinec vseučilišča v Insbruku prihaja na 10.000 gl. stati. Zatorej naj podpira tudi enkrat nas, in v tej želji bodemo enoglasno vsi za ta nujni predlog. Dr. Schreyev predlog je bil sprejet jednoglasno.

Prestopivši na dnevni red se I. rešijo zoper volilni zapisnik vložene reklamacije; dalje se odloči, da se bodo volitve vršile: za III. razred 24., za II. razred 26. in za I. razred 27. marca. Za volilne komisije se od magistrata nasvetujejo v III. razredu: za načelnika mestni odbornik Pirker, izmej volilcev pa Hipolit Bilina, Eberhart, Hirschman in Reichmahn; v II. razredu: za načelnika dr. Schrey, izmej volilcev pa Birschtütz, Linninger, Klein, Vojska; v I. razredu: dr. Pfefferer za načelnika, izmej volilcev pa Fischer, Waidinger, Grasselli in Pirnat. Ker vsi nasvetovani niso vsem po volji, se seja za nekoliko časa pretrga, da bi se odborniki mej soboj nekoliko pogovorili. Ko se zborovanje zopet prične, nasvetuje gosp. Horak, da bi se v III. volilnem razredu namesto Pirkerja za načelnika odločil gospod Goršič, namesto Eberharta pa nasvetuje gospod Regali gospod Ribiča. Toda večina se za te nasvete odbornikov narodnih nij zmenila ter je volilne komisije po predlogu magistratovem potrdila. Če bi bil eden ali drugi omenjenih gospodov zadržan priti k volitvi, dovoli se županu, da sme on v tem primerljeji odločiti osobo, ki naj se namestu njega pokliče v volilno komisijo. G. Klun prosí v zapisniku omeniti, da narodni odborniki živo obžalujejo, da se je manjšina pri sestavi komisije čisto prezirala, in so se za načelnike odbrali le možje nasprotne stranke. Sicer pa nema nič zoper to, da se g. županu da pooblastilo imenovati nove ude volilne komisije, če bi se je kdo sedaj odločenih ne mogel udeležiti. G. Horak tudi obžaluje, da večina tare manjšino, in da strankarsko ravna. G. župan ugovarja očitantju, da bi se bilo ravnalo strankarsko. G.

prusko mestice „Kozji vrat“ Ziegenhals privlekel. Tam so mi zopet vse pregledali. V Ziegenhalsu sem za malo buteljo rudečega vina in en kos „Butterbemmchen“ plačal 1 gl. 50 kr. Mej južino sem prebiral časnike in sem našel v „Neissaer Zeitung“ sledeč dopis iz Neisse: „Die Mitglieder des hiesigen Lehrervereines (Neisse) hielten am 21. Febr. ihre 5. Sitzung ab. Der Lehrer Klinner hielt einen Vortrag über das Thema: „Die Schule als Pflanzstätte des Patriotismus.“ Ausgehend von den Culturvölkern des Alterthums zeigte der Vortragende zunächst an der Hand der Geschichte, zu welchen Heldenthaten der Patriotismus die Nationen befähigt, sprach dann über das Wesen derselben. Als die wichtigsten Factoren gab er an den Religionsunterricht, Unterricht in der Geschichte des betreff. Volkes (Vorführung berühmter Helden), endlich das Absingen patriotischer Lieder.“ In zopet za pošteno plačo me je pruski fijaker 6 ur hoda vozil do Weidenau-a. Petkrat sem moral pri mitnicah možnjo odpreti. Ob devetih na večer

Jurčič ponavlja, da sestava volilne komisije je strankarska, kakor večina sploh preveč kaže strankarstvo. Če tega očitanja nečejo imeti, naj se v volilno komisijo sprejmo tudi naši ljudje, ker so volitve reč zaupanja, da se nobenemu nič očitalo ne bode. Tudi priporoča g. županu skrbeti za to, da ne bodo od meščanov plačevani policaji z voglov trgali volilne oklice meščanske narodne stranke, kakor se je lani godilo. Da se g. županu da pravica za volilno komisijo imenovati nove ude, če bi bilo treba, je tudi njemu prav, priporoča mu pa, da naj se pri tej priliki ozira tudi na možne narodne stranke.

O reklamacijah volilnega prava in premeščenja v drug razred je poročal magistratni svetovalec Jeras. Reklamiranih je bilo prilično mnogo volilcev. Največ jih je reklamiral odbornik g. Regali. Nekatere reklamacije so obveljale, nekatere so bile zavržene. Večina je zavrgla na pr. reklamacijo odbornika g. Kluna, naj bi se ljubljanski korarji postavili v I. volilni razred. Reкло se je, da kuponski davek nij šteti mej redni izterjevalni davek. (Konec prih.)

— (Konfiscirana) je bila predzadnja številka (od vtorka) tukajšnjega „Slovenca“ zarad obrambne polemike z nekim perfidnim dopisom v dunajskejši starej „Presse“ govorečim o Slovencih in o slovenskih zastopnikih. — Ravno ko so bile te vrstice uže stavljene, poroča se nam, da je tudi denašnja „Slovenčeva“ številka konfiscirana in sicer tudi zarad neke polemike, ki se obrača proti ljubljanskemu „Tagblattu“. Torej je bil konfisciran „Slovenec“ še ves v tem tednu, ker le trikrat na teden izhaja. — Tiskovna svoboda!

— (Dr. Valentin Zarnik) je v sredo prišel iz Gradca, kjer je položil zadnji advokatski izpit, ter bode v nekaj dneh, ko priseže, odprl svojo lastno advokatorsko pisarnico v Ljubljani.

— (Kanonične vizitacije) v ljubljanskejši škofiji bodo v skoro vseh farah kamniške, v več farah moravske dekanije mej 22. aprilom do binkošti. Od 10. jun. do 10. jul. pa bodo v nekaj farah vrhniške, iderske in loške dekanije.

— (Ljudska kuhinja.) Odbor za ta zavod je naredil pravila in vabi na pristop. Kdor hoče pristopiti kot podporni ud, plača

se pripeljem na svoj novi štacijo. Vstopim v Jung's Hôtel. V prvem nadstropji je vse razsvitljeno: tamošnji kasino je imel svoj „Damenabend“. Naročim si večerjo. Gostilničar je slutil, da sem nov učitelj in mi pové, da so me uže pričakovali en dan poprej. Ko se ravno krepčam, prideta dva gospoda in me poprašata, sem-li profesor G. Pritrdim jima. Potem se mi predstavita kot nova kolega in rečeta, da je zgorej pri veselici zbran cel učiteljsk zbor gimnazije in da sem povabljen priti k veselici. Moje obotavljanje, da sem v potnih oblačilih, nij veljalo nič; peljeta me v dvorano, kjer sem bil predstavljen ravnatelju in vsem kolegom. Načelnik društva me je prijazno pozdravil. Program veselice je bil bogat; igralo se je na gosli in glasovir, večina kolegov je sodelovala, prof. Weese, učitelj verozakona je vodil petje; popevalo je kakih 12 gospodov in 8 gospodičin.

Črez en mesec se bo pevala večji pesen „Die Glocke“, pri kateri bodo sodelovali tudi dijaki. G.

2 gold. na leto. Posvetovanje o pravih in zadnja redakcija bode 11. marca t. l. ob 10. uri dopoludne v mestnej dvorani. Pristopimo, zavod je humanitarin in koristen.

— (Iz Trebnja) se „Sl.“ piše: V ponedeljek 5. marca ob dveh po polu dne je po dolgi in hudi bolezni previden s sv. zakramenti umrl g. zdravnik dr. J. Marschal.

— (Nabiranje in oproščevanje vojaških novincev ali rekrutov) se bo vršilo: V Ljubljani za mesto 10. in 11. apr. za okolico pa od 9. do 14. aprila, v Kamniku 17., 18. in 19. aprila; v Litiji 21., 23. in 24. aprila; v Krškem 27., 28., 30. aprila, 1., 2., 3. maja; v Novem mestu 5., 7., 8., 9., 11., 12. maja; v Črnomlju 14., 15., 16., 17. maja; v Kočevju 22., 23., 24., 25. in 26. maja; v Radovljici od 16. do 19. aprila; v Kranji od 21. do 27. aprila; v Vipavi 14. in 15. maja; v Postojni 17., 18., 19., 22. in 23. maja; v Logatcu 25., 26., 28., 29. maja.

— (Surovost.) Iz Litije se nam poroča 6. t. m. V bližnji vasi je nek kmet S. svojo ženo tako pretepel, da je čez tri dni umrla. Vrgel jo je iz hiše, in jej rekel: „Le kmalu pogini, da se bom prej lahko z drugo oženil.“ Uboga žena zapušča otroka, ki je star še le štiri mesece.

— (Volka), 3 leta starega je pri Žumemberku na Dolenjskem ustrelil lovec Josip Bek, baš ko je bil kozo zadavil in jo odnašal.

— (Star mož.) V Celovci je preteklo nedeljo praznoval svoj 100. rojstveni dan Ivan Moro, ki je bil poprej trgovec, pozneje pa mestni uradnik. V francoskih vojskah je za svoje domoljubje dobil častno medaljo. Mož je še krepak in hodi še na sprehod.

— (Obsojena.) Celjska porotna sodnija je 5. t. m. sodila kmetska sina S. Jesenika, starega 19 let, pa A. Osimića, starega 20 iz celjske okolice. Ubila sta namreč 3. septembra pr. l. s koli Pavla Mlakarja. Obsojen je Jesenik na tri leta in pol, Osimić pa na štiri leta težke ječe, poostrene vsak mesec z enim postom in s temnico 3. septembra vsacega leta.

— (Šematizem Tržaško-koparske škofije) prišel je ravnokar na svitlo. Škofiji štejete: 304355 duš, 22 kanonikatov, 8 korvikarijev, 86 fara, 2 vikarijata, 23 kuracij, 6 podružnih in 99 farnih kapelanj. Prazni so 3 kanonikati in 1 korvikarijat, 2 fari, 6 kuracij, in 23 kapelanj. Duhovnikov je v 15 dekanijah 354 in sicer: 254 dušnih pastirjev, 18 katehetov, 25 v raznih drugih službah, 2 pri c. kr. mornarstvu, 2, ki se pripravljata za višje študije, 26 pokojnikov, 22 pa zunaj škofije živečih. Bogoslovcev imajo: v II. letu 2, v III. letu 4, v IV. letu 3 in razun tega še 2 eksternista.

Razne vesti.

* (Obesili) so v Subotnici na Ogerskem preteklo soboto onega Rosnerja, ki se je šestoro umorov krivega storil. Dan poprej je bil poročen s svojo ljubico, katerej je zapustil dvoje otrok. — Tudi na Dunaji so te dni obesili onega spridenega Hacklerja, ki je svojo mater ubil. Ta zverinski človek se je še pred smrtjo prav po svoje vedel, se smijal, kadir viržinke in jedel in pil, kar se mu je le dalo.

* (Krvav prizor.) V Pragi je mašiniski ključničar Jože Šurek, ki živi ločen od svoje soproge, prišel v ponedeljek večer v stanovanje svojega starega tasta, hišnika Vilda,

v Jurjevem zavodu na Hradšinu. Tam ga izvabi pred hišo in štirikrat ustrelil nanj; dve rani v prsih ste smrtni. Zločinec je ubežal, sešel se v Florijanovej ulici s svojim svakom Janezom Vildom, usmrtil je tega na ulici, ustrelivši ga z revolverjem v glavo; potem pa je sam sebe dvakrat ustrelil se v prsi. Strašni dogodek je privabil tisoč gledalcev na strašno pozorišče. — Uzrok temu zločinu se bile neresne zakonske zadeve.

* (Dvoboj) sta imela v Pešti dva častnika zaradi političnega prepira, Magjar je Hrovata ubil, sam pa je prišel ob eno uho.

* (Dve kraljevski hčeri) sti se zaročili nedavno. Ena je princesa Lioneta Luzinjano-Comneno, hči armenskega kralja Leona VII., ki je lansko leto v milanskem špitalu umrl in potomka bizantinske kraljeve hiše Comnenov. Vzela je nekega kamnoseka. Dalje se je v Heraru v Afriku zaročila princesa Amina, hči sultana, katerega so pred nekaterimi meseci ob glavo dejali, z nekim branjevcem.

Za M. Vilharjev spominek

so dalje darovali sledeči gospodje:

Prenos	127 gid.	3 kr.
Fr. Bachman, zdravnik v Bistrici	5	—
Luka Šabec v St. Petru	1	—
Ivan Korošec	1	—
Jak. Delak v Kvčevji	—	50
Fr. Hafner, St. Peter	—	50
Gr. Stovanja, Nad. selo	—	50
Pavl Spilar s Kala	—	50
Tone Čirb, Rad. vas	—	50
Jak. Gulič, Sežana	—	50
Tone Bergoč, Klenk	—	50
Ivan Grebenec, St. Peter	1	—
France Mejak,	—	50
Benedek,	—	50
Ivan Spilar,	1	—
Ivan Haslinger,	—	40
France Keršin,	1	—
France Zaman, Trnovo	—	50
Karol Polak, Ljubljana	—	10
Vkup	142 gid.	33 kr.

Za vse doneske se izreka topla zahvala in se na dalje priporoča.

Zagorje na Notranjskem, 7. marca 1877.

Za odbor: H. Legat.

Tujca.

7. marca:

Evropa: pl. Prieger iz Trsfa. — pl. Merkl iz Gradca.

Fri Slonu: Pocher iz Litije. — Adler iz Kranja. — Sicherl iz Beljaka. — de Leus iz Trsta. — pl. Garzarovi iz Senožeč.

Pri matiči: Voigt iz Dunaja. — Globočnik iz Kranja. — Wasserman iz Dunaja. — Bedeker iz Gradca. — Vidic iz Dunaja.

Dunajska borza 8. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovojh	62 gid.	85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	80
Zlata renta	74	70
1860 drž. posojilo	108	75
Akcije narodne banke	826	—
Kreditne akcije	148	50
London	123	85
Napol.	9	90 1/2
C. k. cekini	5	92
Srebro	113	15
Državne marke	60	80

vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalesciére du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasle in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezni naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenost, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlate žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelana, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofnje Castlestarrt, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osov, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesciére Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obstihnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obstihnih mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsuh bolezni, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učeni družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesciére je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. m aja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesciére du Barry vsostransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciére du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesciére ozdravila me je popolnoma strašnih želodčnih in čutnicnih bolezni, katere so me deset let učile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesciére je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odrasle in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

v plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 unt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesciére-Biscuiten v pušicah in Revalesciére-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gid. 50 kr., 24 tas 2 gi.

0 kr., 48 tas 2 gi. 50 kr., v prahu za 120 tas 0 gi.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vsih mestih pri dobrih lekarnih in specializiranih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah in nekakih ali povozcih. V Ljubljani Ed. Ehrh, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (80)

Štev. 1439.

(52—2)

Razpis

službe sekundarija pri deželnih dobredelnih napravah v Ljubljani.

Služba sekundarija pri deželnih dobredelnih napravah v Ljubljani z letno remuneracijo 400 gold., s stanovanjem v bolnici, s postrežbo, s 5 sežnji drv za kurjavo in z 18 funt. sveč je izpraznjena, ter se bode na dobo dveh let oddala, ki se utegne po dvehletnem dobrem službovanji še dvakrat po 1 leto podaljšati.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati, da so doktorji zdravništva ali vsaj ranocelniki z diplomo, ali pa da so vsaj zdravniške visoke šole dovršili. Dokazati imajo tudi, da so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnem zmožni in neoženjeni.

Dotične prošnje s potrebnimi dokazi naj se pošljejo do

25. marca 1877

vodstvu deželnih dobredelnih naprav v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 2. marca 1877.

Elikzir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želodčni liker.** Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi.

1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—41)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.